

Teatrul de Operetă **SUZANA** de Jean Gilbert

Ne reîntorcem, implacabil, la bătrîna operetă, vivace, ca la vechi iubiri. Miraculoasa capacitate de supraviețuire a acestui gen, de atîtea ori condamnat, în temeiul unor diagnosticări pripite, la pieire, certifică incurabila noastră nostalgie după parfumul epocilor trecute. Mergem desigur, în pas cu vremea; dar paralel, căutăm refugii cu decor vetust. Desuetudinea nu ne sperie, ba, uneori, o afișăm chiar, cu nonșalanță. De aceea — străini de orice snobism — socotim că teatrul de pe Splai, a făcut un act de dreptate, redînd publicului una din creațiile mult îndrăgite de el încă de pe vremea lui Leonard și Maximilian. Pusă în scenă prima oară, în 1911, cu o grabă demnă de toată cinstirea, de compania lirică a lui Constantin Grigoriu, la nici un an și jumătate de la premiera sa mondială, în Germania, opereta *Suzana* de Gilbert a pătruns, s-ar putea zice, în conștiința muzicală a tuturor — chiar și a acelora ce nu au văzut-o — dacă ar fi să ne ghidăm după imensa popularitate, încă nestinsă, a unor arii ca „*Suzana mea*”, sau „*Cînd pornesc și fiu și tată*”...

Publicul a făcut, și acum, o călduroasă primire *Suzanei*, umplînd sala și răsplătînd cu binemeritate aplauze eforturile înzestratului colectiv al teatrului de operetă. Ion Dacian, ađine cunosător al tainelor genului, a mobilizat cu mină sigură ansamblul, dînd viață nouă acestor frumoase pagini de operetă clasică, bogat prilej de umor și de strălucitoare desfășurări de veselie, susținute din

plin de „specialiști” ca Nae Roman, Tamara Buciuceanu sau Maria Wauvrina, slujite, cu mare naturalitate și spontaneitate, de Constanța Cimpeanu și George Hasgan. Am admirat de asemenea și concepția plastic-scenografică a arhitectului Ștefan Norris, și costumele — de un frumos colorit — semnate de Elena Agapie Stancu. Avem bune cuvinte pentru orchestra de sub conducerea lui Liviu Cavassi, care, deși nu deplin acordată cu ritmul scenei, a sunat parcă mai bine decît altă dată.

Nu putem trece însă cu ușurință (tocmai pentru că ne aflăm în fața unui spectacol, în elementele lui de ansamblu, agreabil), pe lîngă neajunsuri. Unele mai lesne, altele mai anevoie reparabile. Mi se pare de pildă, că actul al doilea se resimte totuși de lipsa unei unități stilistice, de o anumită trenare sau instabilitate a ritmului — unele momente alerte trecînd în altele lîncede, oboșitoare. Mi se pare de asemenea — la capitolul aportului coregrafic (nu mai puțin important, într-o operetă, decît ariile cîntate), că, apreciînd corectitudinea concepției și interpretării dansurilor, se cuvine să le prețuim totuși cu anume reticență; înzestrate din punct de vedere stilistic, ele apar sărace în spirit și și exuberanță, adică în factorii destinați a crea elementul destinderii și al veseliei. „*French can-can*”-ul, bunăoară — îl știm din atîtea filme — a fost cel puțin lipsit de autenticitate. În sfîrșit, față de suculența interpretărilor pomeniți mai înainte, surprinde neplăcut abuzul de grimase și cirglie ale altora, tenta de îngroșare, uneori și de vulgarizare, care a mearcat unele roluri, doza de afectare remarcată la Nicolae Țăranu și, cea ce e un suprem neajuns, lipsa de aderență a Valeriei Rădulescu la rolul titular, a cărui partitură reclamă o dotare muzicală, pe care interpreta n-a demonstrat că o posedă.

Nicolae Spirescu